

વિદ્યાવૃત્ત

વર્ષ : ૪, અંક : ૪-૫-૬
એપ્રિલ-મે-જૂન : ૨૦૦૯

મુખ્ય સંપાદક :
ડૉ. રાજસી કલાર્ક

સંપાદક મંડળ :
ડૉ. કીર્તિદા શાહ, ડૉ. એચ. સી. સરદાર,
માલતી મહેતા

મુદ્રક અને પ્રકાશક :
શ્રી એમ. એસ. શાહ, કાર્યકારી કુલસચિવ

સંયોજક :
શ્રી કે. ડી. વોરા, પ્રકાશન અધિકારી

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	વિષય	પા.નં.
૧.	સંપાદકીય	૧
૨.	કુલપતિશ્રીની કલમે	૨
૩.	ભવનોની ગતિવિધિ	૩
૪.	અધ્યાપક આલમ	૬
૫.	વિદ્યાર્થી વિશ્વ	૬
૬.	કોલેજ કોર્નર	૭
૭.	અહેવાલ	૮

Opinions expressed in the articles are those of the contributors and do not necessarily reflect the policies of the University.

સંપાદકીય

લાંબા વિરામ બાદ ‘વિદ્યાવૃત્ત’નો આ નવો અંક નવા શૈક્ષણિક સત્રના પ્રારંભે વાચકો સમક્ષ આવે છે. સત્રાંત પરીક્ષાઓ, પરિણામો અને પ્રવેશની કાર્યવાહી પૂર્ણ કરીને ભવનો અને કોલેજોએ નવા સત્રનો ઉત્સાહભરે પ્રારંભ કરી દીધો છે. યુનિવર્સિટી સાથે સંલગ્ન કેટલીક કોલેજોએ આ સમયગાળામાં નવા વિદ્યાર્થીઓ માટે કારકીર્દિ માર્ગદર્શન માટેના પરિસંવાદોના આયોજન દ્વારા એક સંવાદ રચવાની સુંદર શરૂઆત કરી છે.

રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ આ સમયગાળામાં બનેલી સૌથી મહત્વની બીના એટલે જનમતના ચુકાદાને અંતે રચાયેલ નવી સંસદ. અનેક સમસ્યાઓ સામે ઝઝૂમતા ‘આમ આદમી’ની રાષ્ટ્રીય ચેતના ભારતની સંસદીય લોકશાહીનો આત્મા છે અને એ આત્માને કોઈ દબાવી શકે નહીં, એ બાબત મુક્ત અને ન્યાયી વાતાવરણમાં થયેલ ચૂંટણીના પરિણામો સાબિત કરે છે. આમ જનતાએ આપેલા જનાદેશનું ચૂંટાયેલી સરકાર અને સંસદ પાલન કરે અને યુવાનોનું તે માટે યોગ્ય ઘડતર થાય તે માટે યુનિવર્સિટી અને શિક્ષણજગત સાથે સંકળાયેલા સૌએ પોતાનો ફાળો આપવો જરૂરી છે.

આપણી યુનિવર્સિટીના કુલપતિશ્રી ડૉ. પરિમલભાઈ ત્રિવેદીની કુલપતિ તરીકે પુનઃનિયુક્તિ થઈ છે. તેઓને ‘વિદ્યાવૃત્ત’ પરિવાર હાર્દિક અભિનંદન પાઠવે છે, તથા તેમના ભાવિ માટે શુભકામનાઓ પાઠવે છે. ‘વિદ્યાવૃત્ત’ને તેઓએ હંમેશા સંપૂર્ણ સાથ અને સહકાર આપ્યો છે અને યુનિવર્સિટીના ભવનો તથા કોલેજો દ્વારા ‘વિદ્યાવૃત્ત’ના પ્રકાશનમાં સહયોગ પ્રાપ્ત થાય તે માટે તેઓ હંમેશા સક્રિય રહ્યા છે. ‘વિદ્યાવૃત્ત’ સંપાદક મંડળ તેઓનું આ માટે આભારી છે અને આશા રાખીએ છીએ કે ડૉ. પરિમલભાઈ ત્રિવેદી અગાઉના કાર્યકાળની સિદ્ધિઓના પાયા ઉપર આગામી વર્ષોમાં યુનિવર્સિટીને હજુ વધુ સારા ભવિષ્ય તરફ લઈ જશે.

‘વિદ્યાવૃત્ત’ માટે માહિતી મોકલાવવા માટે સૌને નવા Email IDની નોંધ લેવા વિનંતી કરી વિરમું છું.

ડૉ. રાજસી કલાર્ક

Hope is to each of us what sunshine is to a garden.

કુલપતિશ્રીની કલમે...✍️

મિત્રો,

વર્ષ ૨૦૦૯ના નવા શૈક્ષણિક સત્રના પ્રારંભે હું સૌને ગુજરાત યુનિવર્સિટી તરફથી શુભેચ્છાઓ પાઠવું છું. ગુજરાત યુનિવર્સિટીના કુલપતિપદે થયેલી મારી પુનઃનિયુક્તિ તમારા સૌની શુભકામનાઓ અને સહકારને આભારી છે. આપણી યુનિવર્સિટીએ વિવિધ ક્ષેત્રોમાં ભરેલી હરણફાળ અને રાષ્ટ્રીય કક્ષાએ નેક દ્વારા એકેડિટેડ યુનિવર્સિટીઓમાં ઉચ્ચ ગુણાંકન દ્વારા મેળવેલું પ્રતિષ્ઠાભર્યું સ્થાન એ વાતની સાબિતી પૂરે છે કે મક્કમ નિર્ધાર અને સૌના સહકારથી જે ખેડાણ આપણે શરૂ કર્યું હતું, તે આજે એક મહત્વપૂર્ણ મુકામે પહોંચી ગયું છે. એનું હજુ વધારે વિસ્તૃતીકરણ કરવું પણ એટલું જ જરૂરી છે. સાથે સાથે થયેલાં તમામ કામોને સુદૃઢ બનાવી આપણે આપણી ઈમારતને મજબૂત પાવો અને ટકાઉ માળખું આપવાના છે. આ તમામ કાર્યોમાં પાછલા ત્રણ વર્ષોની જેમ આપ સૌનો સહકાર મને મળતો રહેશે, તેની મને ખાત્રી છે. આ વર્ષે પણ આપણે તમામ પરીક્ષાઓ સમયસર પૂર્ણ કરી સુઆયોજિત રીતે પરિણામો બહાર પાડ્યાં છે અને એ માટે પરીક્ષાવિભાગ, વહીવટી કર્મચારીઓ, આચર્યો, અધ્યાપકમિત્રોનો સંપૂર્ણ સાથ મળ્યો છે, તેમનો હું આભારી છું.

ફરી એકવાર આપ સૌનો આભાર અમે સહકારની અપેક્ષા સાથે વિરમુ છું.

ડૉ. પરિમલ ત્રિવેદી

You owe it to yourself to be the best you can possibly be in life.

ભવનોની ગતિવિધિ

DEPARTMENT OF BOTANY

School of Sciences

A state level **Spring Training on Taxonomy and Application of Grasses (ST-TAG-2009)** was organized in collaboration with GEER Foundation, Gandhinagar during 26-28th February, 2009 for botanists. Dr. M. K. Janarthanam, Department of Botany, Goa University was the Resource person for the training who delivered lectures and conducted practical sessions for the participants. Dr Janarthanam showed how the study of taxonomy can be fun and exciting. He explained the various terminologies used while studying grasses. Innovatively, the stereomicroscope which was connected to the LCD enabled the participants to not only witness the dissection of the minute floral parts of various grasses but also dissect and feel the thrill of the exercise. The Visiting Fellow-Dr. Janarthanam also demonstrated the use of online identification keys to identify angiosperm families. A photocopy of the Identification Key for the identification of grasses was distributed to all the participants and they were guided to use the key in a step by step manner so as to identify the specimens upto tribes and/or families. A field visit to the various grass plots developed and maintained at the botanical garden of GEER Foundation on the last day of the training gave an opportunity to the participants to identify the various grasses in the field.

The Annual function of Gujarat University Botanical Society (GUBS) and the Farewell Function was held on Friday, 6th March, 2009 with a lot of enthusiasm. The activities of the society were summarised by the Secretary Mr Sumesh Dudani. Ms Kajal Gandhi, the Treasurer of the Society gave the report of the expenses during the year 2008-09. The members who had won in various events all round the year were awarded prizes and were given certificates. The M Sc –I students gave

a warm Farewell to their seniors (M Sc-II and M Phil) and wished them good-luck while the M Sc-II Students extended their gratitude and help. The moments were made memorable with class-wise group photographs at the end of the function.

The staff and students (M Sc Botany and M Sc Bioinformatics) of this department visited the two prominent wetlands of Gujarat - **Nalsarovar Bird Sanctuary** and **Thol Bird Sanctuary** as part of the Botanical Excursion on 21st March, 2009 - the World Forest Day. The participants took a boat-ride for the collection of several aquatic plant forms. The prominent plants being *Typha*, *Vallisneria*, *Chara*, *Nitella*, Sedges, *Nymphaea*, Plant parasite like *Cistanthe*, other significantly abundant plants like *Salvadora*, *Prosopis* were also noted. The island DHABRA BET was tracked for the terrestrial plants along with a panoramic view of the vegetation from a tall watch-tower.

The visit was especially significant since the flying visitors are still seen in sizeable numbers flocking the wetlands of Nalsarovar and Thol with their young ones along with the resident ones. As per the estimates, almost 80,000 to 1,00,000 birds were reported in the Nalsarovar Sanctuary. It was the **World Forest Day** and thus, was just the right day for a visit to a wildlife sanctuary. The Flamingoes were seen in large numbers along with few Storks, Lapwings, Stilts, Coots, Cranes and Pelicans. The Saras Cranes (in pairs) were found only in Thol bird Sanctuary. It was a wonderful excursion to view large number of migratory and resident birds living in harmony with eye-pleasing green vegetation (comprising trees, shrubs and herbs). The group also visited a rice mill at Bavla where the participants got a first-hand experience on the processing of rice after harvest including polishing and grading.

□

અધ્યાપક ચાલત

Department of Botany

Dr. Hitesh Solanki attended the 96th Indian Science Congress (ISC-2009) from 3rd-7th January, 2009 at North Eastern Hill University, Shillong, Meghalaya. Dr. Solanki also presented a research paper entitled ***Prosopis juliflora* (Swarts) DC firewood plant of Kachchh District: A Case Study.**

Dr. Hitesh Solanki alongwith Mr Sumesh Dudani, M Sc student and Ms Gunjan Motwani, M Phil student participated in the National Conference on *Prosopis* at Gujarat Institute of Desert Ecology (GIDE), Bhuj during 20-21 February, 2009.

Dr.Hitesh Solanki attended the 96th Indian Science Congress (ISC-2009) from 3rd-7th January ,2009 at Shillong, Meghalaya. This year the Indian Science Congress Association (ISCA) and North Eastern Hill University jointly organized the Conference on **Towards Greater relevance and Excellence.** Dr. Solanki also presented a research paper entitled *Prosopis juliflora* (Swarts) DC firewood plant of Kachchh District : A Case

Study.

Ms Neelam P. Kapadiya, Ms Rashmi Baria and Ms Binny Karlikar, M Phil students have been awarded UGC Promoted **Rajiv Gandhi National Fellowship for SC Candidates** for pursuing research work in Botany for five years.

Department of Library & Information Science

Smt. Geeta G. Gadhavi, Sr. Lecturer and in charge head of Department of Library and Information Science, has presented a paper at National Conference on Public Libraries on 'Government Knowledge Centre : Model for State Public Libraries' during 1st to 3rd April, 2009. This Paper is published in the seminar volume entitled: 'Public Libraries in the Knowledge Society: an Indian experience' edited by S. M. Dhavan and others, published by Library Cultural Forum, New Delhi, 2009.

□

કૉલેજ કોર્સ

સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી

તાજેતરમાં સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજી. વાસદ ના ૧૮ વિદ્યાર્થીઓએ એડવેન્ચર એક્ટીવીટી ના ભાગ રૂપે બેઝીક રોક ક્લાઈમ્બીંગ કોર્સ માટે માઉન્ટ આબુમાં ૧૦ દિવસનો કોર્સ કર્યો. જ્યાં તેઓ ટુ-પાઇન્ટ અને થ્રીવ પોઇન્ટ ક્લાઈમ્બીંગ અમેરીકન સાઇડ રેપલીંગ લોગ સીલીંગ રેપલીંગ, વગેરે ટેકનીકો શીખ્યા. સોહનસિંહની ગુફા તથા લીમડી કોટી,

અપર લોઅર કોદરા ડેમ, ટોડ રોક તથા ધરમકાંટ વિગેરે સ્થળો નું ટ્રેકીંગ કર્યું. વિદ્યાર્થીઓએ અચલગઢ, દેલવાડાંના દેરા તથા ગૌ-મુખ જેવા ધાર્મિક સ્થળોની પણ હાંસભેર મુલાકાત લીધી હતી.

સાયોવેરા ખાતે તદ્દન પ્રાકૃતિક વાતાવરણમાં કરેલું રાત્રી રોકાણ વિદ્યાર્થીઓ માટેની સૌથી રોમાંચક યાદીમાંનું એક હતું. જ્યાં તેઓને રીંછ જેવા જંગલી પ્રાણીઓને તેમના પ્રાકૃતિક આવાસમાં જોવાનો લ્હાવો મળ્યો હતો.

આ કેમ્પ એસ.વી.આઈ.ટી. વાસદના વિદ્યાર્થીઓ માટે અનેક રીતે સફળ અને યાદગાર રહ્યો. કેમ્પમાં વિદ્યાર્થીઓની સાથે ઇન્ચાર્જ તરીકે શ્રી વિકાસ અગ્રવાલ (ડીપીઈ) સતત સાથે રહ્યા હતા.

રોક ક્લાઈમ્બીંગ કેમ્પમાં ઉત્સાહ પૂર્વક ભાગ લઈ તથા તેના આકરા પરીક્ષણો સફળતાના પૂર્વક પાર કરવા બદલ એસ.વી.આઈ.ટી. વાસદના ચેરમેન શ્રી ભાસ્કરભાઈ પટેલ, આચાર્ય શ્રી ડૉ. ટી.એલ.પોપટ, આચાર્ય શ્રી પ્રો. રાજન (આર્કિ.) આચાર્ય શ્રી ડૉ. એસ. કે. વીજ (એમ.સી.એ.), શ્રી વિકાસ અગ્રવાલ (ડી.પી.ઈ.) તથા કોલેજ પરિવાર દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને હાર્દિક અભિનંદન પાઠવ્યા હતા.

□

એન.એસ.એસ. સ્વયંસેવકોનો પ્રમાણ પત્ર વિતરણ સમારોહ

તા. ૨૯-૪-૦૯ના રોજ સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ટેકનોલોજી વાસદ ખાતે રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનાના વિદ્યાર્થીઓ કે જેઓ બે વર્ષથી આ સંસ્થા સાથે જોડાઈ રાષ્ટ્રની સેવામાં સહભાગી રહ્યા હતા, તેઓનો પ્રમાણપત્ર વિતરણ સમારોહ રાખવામાં આવ્યો હતો. આ પ્રસંગે મુખ્ય અતિથિ તરીકે શ્રી હરીશ દેસાઈ (પ્રોગ્રામ કો-ઓર્ડિનેટર એન.એસ.એસ. યુનિટ, ગુજરાત યુનિ.) ઉપસ્થિત રહ્યા હતા શ્રી હરેશ દેસાઈનો પરિચય અને સ્વાગત શ્રી વિકાસ અગ્રવાલ (પ્રોગ્રામ ઓફિસર એન.એસ.એસ. યુનિટ એસ.વી.આઈ.ટી. વાસદ)ના દ્વારા કરવામાં આવ્યા હતા. આચાર્ય શ્રી ટી. એલ. પોપટે એન.એસ.એસ.ની વાર્ષિક કામગીરી અને વિદ્યાર્થીઓની ફરજોની જાણ કરી આપી. એન.એસ.એસ. વોલીન્ટીયર તરીકે પોતાના જીવનના અનુભવો જણાવ્યા હતા. મુખ્ય અતિથિ પદેથી પોતાના પ્રવચનમાં શ્રી હરીશ દેસાઈએ એન.એસ.એસ.ના વિદ્યાર્થીઓને રાષ્ટ્રની સેવા માટે બે વર્ષ કે કોલેજ કાળ નહી, પરંતુ અહીંયા કેળવેલા ગુણો તેમના જીવનમાં ઉતારે અને સમગ્ર જીવન દેશની. સમાજની સેવા કરે એવી અપીલ કરી હતી. એન્જિનિયરીંગના વિદ્યાર્થીઓ એનએસએસ દ્વારા રાષ્ટ્રની વધુ સારી રીતે સેવા કેવી રીતે કરી શકે તે માટે માર્ગદર્શન આપ્યું હતું તથા વિદ્યાર્થીઓને તેમની સુંદર કામગીરીને પ્રોત્સાહિત કરવા પ્રમાણપત્રો એનાયત કર્યા હતા.

આ પ્રસંગે વિદ્યાર્થી શ્રી મોહિત જોષી અને શ્રી મલ્હાર ઠાકોરે પોતાના અનુભવ જણાવ્યા હતા.

આભાર વિધિ ડૉ. એસ. કે. વીજ (આચાર્ય એમ.સી.એ.) દ્વારા કરવામાં આવી હતી. સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન શ્રી વિકાસ અગ્રવાલની દેખરેખ નીચે શ્રી મોહિત જોષી અને મલ્હાર ઠાકોર દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.

શ્રી ખંભાત આર્ટ્સ, કોમર્સ અને સાયન્સ કોલેજ

‘ગુજરાત યુનિ.એન.એસ.એસ. યુનિટમાં ખંભાતની આર્ટ્સ, કોમર્સ અને સાયન્સ કોલેજ બેસ્ટ શ્રી યુનિટમાં પ્રથમ સ્થાને પસંદગી પામેલ છે.’

ગુજરાત યુનિવર્સિટી સંલગ્ન કોલેજોમાં ગુજરાત યુનિવર્સિટી ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ એન.એસ.એસ. દ્વારા ચલાવવામાં આવતી એન.એસ.એસ. યુનિટની પ્રવૃત્તિઓની વર્ષ ૨૦૦૮-૦૯માં ગુજરાત યુનિવર્સિટી દ્વારા કરવામાં આવેલ મુલવણીમાં બેસ્ટ શ્રી એન.એસ.એસ. યુનિટમાં ખંભાતની શ્રી આર.પી.આર્ટ્સ, કે.બી. કોમર્સ અને શ્રીમતી બી.સી.જે. સાયન્સ કોલેજને પ્રથમ સ્થાન મળ્યું છે. આ સિદ્ધિ મેળવવાનું શ્રેય કોલેજના એન.એસ.એસ. પ્રોગ્રામ ઓફિસર પ્રા. શ્રી સી. કે. જાદવ અને પ્રા.શ્રી એમ.કે. મેકવાન, સ્ટાફ પરિવાર તથા વિદ્યાર્થીઓના ફાળે જાય છે.

એસ.વી. કોલેજ પરિવાર,અમદાવાદ

સરદાર વલ્લભભાઈ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ સંચાલિત એસ.વી. આર્ટ્સ કોલેજ, એસ.વી.કોમર્સ કોલેજ અને સરસપુર કોલેજના પ્રથમ વર્ષ બી.એ. - બી.કોમના વિદ્યાર્થી ભાઈ-બહેનોનો ‘પ્રવેશોત્સવ’ તા. ૨૬-૬-૦૯ના રોજ સવારે ૮-૦૦ કલાકે એસ.વી. કેમ્પસ ખાતે યોજાયો હતો. જેમાં વિદ્યાર્થીઓને ફૂલછડી અને ચોકલેટ દ્વારા મોં મીઠું કરાવી આવકાર આપ્યો હતો. આ સમારોહમાં અધ્યાપકશ્રીઓની વિષયવાર ઓળખ આપી પરિચય આપવામાં આવ્યો હતો. ‘સરદાર પરિવાર’નાં કો-ઓર્ડિનેટર શ્રીમતી મીરાંબેન મેનન, એસ.વી.આર્ટ્સના પ્રિ. ડૉ. જગદીશભાઈ ચૌધરી, એસ.વી. કોમર્સ કોલેજનાં પ્રિ. ડૉ. રૂપલબેન પટેલ તથા સરસપુર કોલેજના પ્રિ. હરજીતસિંગ શીખ અને અધ્યાપકશ્રીઓ તેમજ બહોળી માત્રામાં વિદ્યાર્થીઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન ડૉ. નિહારિકાબેન પટેલે કર્યું હતું.

શ્રીમતી એસ.આર.મહેતા આર્ટ્સ કોલેજ

વહીવટી સ્ટાફ માટેનો એક દિવસીય સેમિનાર
ઈ.સ. ૧૯૬૩ની સાલમાં સ્વર્ગસ્થ પ્રિ.શ્રીએમ.સી.શાહે વાવેલાં સ્વપ્ન સમાન ‘નવગુજરાત પરિવાર’ હાલમાં વિશાળ વટવૃક્ષનું સ્વરૂપ ધારણ કરેલ છે. તથા પ્રત્યેક ક્ષેત્રમાં નવીન પહેલ કરવા ‘નવગુજરાત પરિવાર’ પ્રખ્યાત છે. ચાલુ વર્ષે આ કેમ્પસની શ્રીમતી એસ.આર.મહેતા આર્ટ્સ કોલેજ દ્વારા આવો જ એક નવતર

પ્રયોગ હાથ ધરવામાં આવ્યો. સામાન્ય રીતે રિફ્રેશર વર્કશોપ, સેમિનાર - વગેરે શબ્દો માત્રા શૈક્ષણિક સ્ટાફ પૂરતા જ સીમિત બની જાય છે. વહીવટી સ્ટાફ આ 'તાજગી કરણ' અથવા 'સ્વ-સમૃદ્ધિકરણ'ની પ્રક્રિયાથી તદ્દન અલિપ્ત જ રહી જાય છે. શ્રીમતી એસ.આર.મહેતા આર્ટ્સ કોલેજના આચાર્ય ડૉ. ઇન્દિરા નિત્યાનંદમે આ સમસ્યાપૂર્તિના એક પગરણ સ્વરૂપે વહીવટી સ્ટાફની તાલીમ અર્થે એક દિવસ સેમિનાર યોજવા અંગેનું આયોજન કર્યું તથા માનનીય ટ્રસ્ટીશ્રીઓની પ્રેરણા તથા સહકારથી તથા સ્ટાફમિત્રોની અથાગ મહેનતથી ૧૪ મે, ૨૦૦૯નાં ગુરુવારે 'નવગુજરાત'ના પટાંગણમાં આ સેમિનાર યોજાઈ ગયો. આ સેમિનારમાં શહેરની વિવિધ ૩૫ કોલેજોમાંથી લગભગ ૧૨૨ કરતાં વધારે વહીવટી કર્મચારીઓએ ઉનાળાની ગરમી તથા વેકેશન હોવા છતાં ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધો તથા ભવિષ્યમાં આ પ્રકારનાં આયોજન વધારે દિવસો માટે પણ થતાં રહે તેવી આશા વ્યક્ત કરી - જે આ સેમિનારની સફળતા સૂચવે છે.

ઉડતી નજરે ઉદ્ઘાટન સમારંભ

સવારે સાડા નવનાં સુમારે યોજાયેલાં ઉદ્ઘાટન સમારંભને સવિશેષ બનાવવા મુખ્ય અતિથિ શ્રી રાજકુમાર (I.A.S. સેક્ટરી ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી, ગુજરાત રાજ્ય) અતિથિ વિશેષ પ્રિ.શ્રી. એસ.એન.દવે (પૂર્વ આચાર્ય) તથા વિદ્યાભવન ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટી શ્રી સ્નેહલભાઈ શાહે હાજરી આપી. પ્રો.ડૉ. ધનલક્ષ્મીબેન વતનાની દ્વારા પ્રાર્થના બાદ આચાર્ય ડૉ. ઇન્દિરા નિત્યાનંદમે સ્વાગત પ્રવચન રજૂ કર્યું. જેમાં તેઓશ્રીએ કોઈપણ શૈક્ષણિક સંસ્થાની પ્રગતિ માટે શૈક્ષણિક તથા વહીવટી સ્ટાફના સુભગ સમન્વયની આવશ્યકતા સમજાવી તથા દિવસ દરમ્યાન યોજનારી વિવિધ બેઠકો અંગે માહિતી આપી. અતિથિશ્રીઓના પુષ્પગુચ્છથી સ્વાગત બાદ શ્રી સ્નેહલભાઈએ અત્યંત ટૂંકમાં પોતાની શુભેચ્છાઓ વ્યક્ત કરી. અતિથિવિશેષ શ્રી એસ.એન.દવે સાહેબે વધતાં જતાં ટેકનોલોજીકલ તથા કમ્પ્યુટરીકરણનાં યુગમાં આ પ્રકારની તાલીમનું મહત્વ સમજાવ્યું. તથા શ્રીમતી એસ.આર.મહેતા આર્ટ્સ કોલેજે આ પ્રકારનું આયોજન કર્યું, તે બદલ આનંદ તથા આદરની લાગણી વ્યક્ત કરી. સમારંભનાં મુખ્ય મહેમાન શ્રી રાજકુમારે પોતાનાં 'Key Note Adress'માં 'Team Work' તથા 'Technology'ની સાથે સમાજ પ્રત્યેની જવાબદારી તથા જીવનનાં ધ્યેય અંગેની ઉંડી વાતો રજૂ કરી. તેઓએ 'પરિવર્તન'ને 'જીવન'નાં સનાતન સત્ય તરીકે મૂલવ્યું. તથા તે પરિવર્તનની સાથે પગલાં ભરવા સજ્જતા વધારવા અંગે જણાવ્યું.

ઉદ્ઘાટન સમારંભનું સંચાલન પ્રો. ભીખુભાઈ પ્રજાપતિ દ્વારા તથા આભારવિધિ શ્રી પંકજભાઈ પટેલ દ્વારા કરવામાં આવ્યાં.

પ્રથમ બેઠકનો પરિચય

સવારે ૧૦-૪૫થી ૧૧-૩૦ દરમિયાન યોજાયેલી આ પ્રથમ બેઠકમાં વિદ્વાન વક્તા શ્રી પ્રો. એસ.કે.શેઠે 'કોમ્પ્યુટરનાં ઉપયોગ દ્વારા કાર્યક્ષમતામાં વધારો' વિષય ઉપર ચર્ચા કરી. જેમાં કોમ્પ્યુટરથી કામ ઝડપી થાય છે. પરંતુ તેનો ડર લાગે છે. NAAC

તથા પરીક્ષા સમયે કોમ્પ્યુટરનો ઉપયોગ, આવનારા Paper-less officeના સમયમાં અસ્તિત્વની જાળવણી માટે કોમ્પ્યુટરની અનિવાર્યતા - જેવી બાબતો પર પ્રકાશ પાડ્યો. તથા સમજાવ્યું કે, કોમ્પ્યુટર અત્યંત 'Friendly' છે. તે વાપરવાથી જરૂર આવડશે. બેઠકનાં અંતે યોજાયેલ પ્રશ્નોત્તરીમાં પણ કર્મચારીઓએ મોટી સંખ્યામાં ભાગ લીધો.

બીજી બેઠકની બારી

યોગ / મંત્ર ઉપાસક શ્રી રશ્મિકાંત ભટ્ટે 'યોગ અને આત્મસંતુલન' વિષય પર બપોરે ૧૧-૪૫થી ૧૨-૩૦નાં સમય દરમ્યાન કરેલ ચર્ચામાં યોગ અર્થાત્ આત્માનું પરમાત્મા સાથે જોડાણ, પતંજલિનાં યોગ-શાસ્ત્રનાં આઠ મુખ્ય અંગો (યમ, નિયમ, આસન, પ્રાણાયામ, પ્રત્યાહાર, ધારણા, ધ્યાન, સમાધિ.) આ અષ્ટાંગ યોગનું stressના સમયમાં મહત્વ, જાગ્રત અર્ધજાગ્રત અને દિવ્ય - આ ત્રણ મન; Negative તથા Positive stressની સમજ તથા લક્ષ્ય તરફ પ્રેરિત થવા પોઝિટિવ સ્ટ્રેસની જરૂરિયાત, કર્મનો સિદ્ધાંત - વગેરે મુદ્દાઓની તલસ્પર્શી સમજ આપી.

ત્રીજી બેઠકનું તારણ

'પારસ્પરિક માનવીય સંબંધો' વિષય ઉપર વધારે પ્રકાશ પાડવા બપોરે ૧૨-૪૫થી ૧-૩૦નાં સમય દરમ્યાન ત્રીજી બેઠક યોજાઈ કે જેમાં જી.એલ.એસ.ગ્રુપ ઓફ કોલેજસનાં રજિસ્ટ્રાર શ્રી ડૉ. ભાલચંદ્રભાઈ જોષી ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. તેઓએ કોઈપણ વ્યક્તિને 'માણસ' તરીકે સ્વીકારો, સંબંધોમાં 'Interaction'નું મહત્વ, નાના માણસોનાં સજ્જેશન્સની ઉપયોગિતા, ગ્રાન્ટેબલ સંસ્થાઓનાં ઘટતાં જતાં સ્ટાફની તથા વિદ્યાર્થીઓમાં શિક્ષણની ઉઘડેલી ભૂખ વચ્ચેનાં વાતાવરણમાં 'યોગ્ય કામનું વાતાવરણ' સર્જવાની આવશ્યકતા 'hire અને fire' નીતિનાં અનિષ્ટો તથા 'જેવું કરશો, તેવું પામશો'ની યથાર્થતા, વગેરે બાબતોની ચર્ચા કરી.

ચોથી બેઠકનું ચિંતન

'વહીવટી કામગીરીનો ઝડપી નિકાલ વિષય પર સરકારી લો કોલેજનાં પ્રિન્સીપાલ શ્રી એમ. આર. ઉપાધ્યાયે ચર્ચા કરી, જેમાં મુખ્યત્વે અણગમતા કામને વિશેષ પ્રેમ કરવો, જવાબદારી અદા કરવા સામર્થ્યની જરૂરિયાત તથા કેળવણી, આગ લાગે ત્યારે નહી, પહેલાં ફૂવો ખોદનારનો થતો વિજય, પ્રિન્સીપાલની ગેર હાજરીમાં પણ જાણે તેઓ સામે જ બેઠાં છે તેવી ભાવના સાથે કાર્ય કરવું તે જ સાચી શિસ્ત, કાર્યની અગ્રિમતા અનુસાર ગોઠવણી જેવી બાબતો પર ભાર મૂક્યો.

સમાપન સમારંભનો સંદેશો

તેના અંતમાં યોજેલ સમાપન સમારંભનાં મુખ્ય અતિથિ સ્વરૂપે ગુજરાત યુનિવર્સિટીનાં પરીક્ષા નિયામકશ્રી જે. સી. લીલાણીએ હાજરી આપી.

આ સમારંભમાં સેમિનારમાં ભાગ લીધેલ વિવિધ કોલેજોના વહીવટી કર્મચારીઓએ સેમિનાર અંગે સકારાત્મક પ્રતિભાવો વ્યક્ત કર્યા તથા અન્ય કોલેજો પણ આ પ્રકારના સેમિનારોનું આયોજન કરે તેવી માગણી તથા લાગણી પ્રદર્શિત કરી.

યજમાન કોલેજનાં આચાર્ય ડૉ. ઇન્દિરા નિત્યાનંદમે આટલી મોટી સંખ્યામાં કર્મચારીઓની હાજરી, તેમનો ઉત્સાહ તથા પાર્ટિસિપેશન અને તેને કારણે સેમિનારને પ્રાપ્ત થયેલી અભૂતપૂર્વ સફળતા માટે આનંદ અભિવ્યક્ત કર્યા તથા કોલેજનાં દરેક કર્મચારીઓએ આ સેમિનાર સફળ બનાવવા કરેલ અથાગ પ્રયત્નને બિરદાવ્યો.

સમારંભનાં મુખ્ય અતિથિ શ્રી જે. સી. લીલાણીએ પ્રાસંગિક ઉદ્બોધનમાં - આપણું કામ જ આપણી ઓળખાણ છે. આગળ વધવાની આશા, પૂર્ણ ક્ષમતા તથા પોઝિટીવ વાઇબ્રેશન સાથે કરતાં કામની સફળતા તથા 'Love what you do and do what you love' - જેવી બાબતો ને અત્યંત સાહજિક તથા સરળ ભાષામાં રજૂ કર્યાં. તેઓશ્રીનાં વરદ હસ્તે જ ભાગ લેનાર તમામ કર્મચારીઓને સર્ટીફિકેટ આપવામાં આવ્યાં.

સમાપન સમારંભનું સફળ સંચાલન પ્રો. શ્રી ઘનશ્યામભાઈ એ. પંચાલે કર્યું, તથા શ્રી તખતસિંહ ડાભી એ સેમિનાર સફળ બનાવવા માટે સહાયરૂપે સર્વેનો આભાર વ્યક્ત કર્યો.

કલોલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફાર્મસી, કલોલનું ગૌરવ

ઉમિયા માતા કડવા પાટીદાર એન્ડ સમાજ સેવા ટ્રસ્ટ સંચાલિત કલોલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફાર્મસી, કલોલની ગુજરાત યુનિવર્સિટી દ્વારા લેવાયેલ સેકન્ડ બી. ફાર્મ જૂન-૨૦૦૯ની પરીક્ષામાં કોલેજના ૯ વિદ્યાર્થી રિસ્ટીકશન અને ૪૪ વિદ્યાર્થી ફર્સ્ટક્લાસ સાથે સૈયદ મસનુન અબ્દુલ કાદર ૭૭.૨૩૬ માર્ક્સ સાથે યુનિવર્સિટીમાં પ્રથમ ક્રમે આવેલ છે. ટોલાની સાગર ૭૫.૧૫% માર્ક્સ મેળવી યુનિવર્સિટીમાં છઠ્ઠા ક્રમે અને ગિલાની અંકિત ૭૩.૪૬૬ માર્ક્સ મેળવી યુનિવર્સિટીમાં ચૌદમા ક્રમે આવેલ છે.

S.M Patel Institute of Commerce

VEDANT CHOKSHI, a student of college has attained great heights in TAKE-WON-DO (THE KOREAN MARTIAL- ARTS). He received ten Gold Medals in State Level Tournament organized by Gujarat

State Amateur Taekwondo Association. In 2001, 2002, 2003 he constantly won State level tournaments and in 2003-04 he received JAYDEEPSINHJI AWARD, the best fighter award in Gujarat. In 2004 he received 1st Dan BLACK BELT. From 2003 to 2006 he participated in many National Tournaments in Goa, Bangalore, Delhi, Kerala respectively. In 2006 he received 2nd Dan BLACK BELT. Since 2007 VEDANT has been working as a State Level Referee and coach of Gujarat.

WINNERS OF “NIRMA CONNAISSANCE-2009”

Dhaval Jog, Kavin Joukani & Balram Iyer from S. M. Patel Institute of Commerce won the first runner up prize in parliamentary debate “Nirma Connaissance-2009” organized by Department of Law at Nirma University.

DISASTER MANAGEMENT TRAINING FOR CWDC GIRLS

CWDC of S. M. Patel Institute of Commerce took 50 girls to Uma Institute of Fire Technology, Bavla on 18th February, 2009 for ‘Disaster management Training Programme’. The girl students were given theoretical knowledge as well as practical training in various kinds of disasters like fire, flood, earthquake, terrorist attack etc. The training was conducted by Mr. Swastik Jadeja, Chief Fire Commander, Uma Institute of Fire Technology. As a part of flood management training, the students were taken to a near by pond where the commandos demonstrated life-saving techniques. Students not only learned to manage various disasters but were also impressed by the sheer discipline and tough life followed by the fire commandos.

SMPIC ROAD SAFETY DRIVE PROGRAM :

S. M Patel Institute of Commerce in association with Ahmedabad Traffic Consultative Committee and Divya Bhaskar organized Road Safety Awareness Program in order to generate awareness among the students about the Road safety and Traffic rules and regulations on 16th Feb. 2009. In this program Shri S.Zaveri(Rt. R.T.O Officer), Shri O.S. Tiwari(P.S.I), Shri Amitbhai Kahtri(Member of Ahmedabad Traffic Consultative Committee) and Shri Shamik Shah(Member of Ahmedabad Traffic Consultative Committee) imparted the right traffic sense among the students to ensure road safety.

□

અહવાલ

ગુજરાત યુનિવર્સિટી

યુવક કલ્યાણ વિભાગ

કવિ ઉમાશંકર જોશીએ સાચે જ કહ્યું છે કે 'ભોમિયા વિના મારે ભમવાતા ડુંગરા, જોવાતા ડુંગરા ને જોવી'તી કોતરો.' પર્વતોને જે હૃદયથી પ્રેમ કરે છે અને માણવાને ઉત્સાહી છે તેઓને ખ્યાલ આવે છે કે દૂરથી ધ્યાનસ્થ દેખાતો ડુંગરો, ભલે કાળમીઠ પથ્થર લાગે પરંતુ એના ઢાળ પર વહેતા ઝરણાના ખળખળ ધ્વનિ પર્વતના મનની વાતો કહી દેતા હોય છે કે એ પણ કેવો મૃદુ છે.

જે પહાડનો ખોળો ખૂંદે અને તન્મય બને તે પોતે જ પહાડ બન્યો છે, અને વિશાળ હૃદયનો સંવેદનશીલ માનવ બને છે. માનવજાતનો ઈતિહાસ પર્વતો તરફથી પ્રાપ્ત થયેલા આશીર્વાદની વાતો જેવો છે. આવા જ ડુંગરા ખુંદવાની વાત આવે ત્યારે ઘણા યુવા મિત્રો ધારણા બાંધતા હોય છે, આ મારૂ કામ નહિ, આ મારાથી નહીં થાય, તાલીમ દરમ્યાન પડીશું અથવા વાગશે તો ? અન્ય મિત્રો સાથેની ચર્ચા દરમ્યાન પણ આ જ સંવાદો શ્રાવ્ય બને છે. પરંતુ જે મિત્રોને નીડર, બહાદુર અને પડકાર ફેંકવાની અથવા ઝીલવાની વૃત્તિવાળા મિત્રોનો સંગ મળે છે તેઓ સહેલાઈથી આવી તાલીમમાં ઉત્સાહભરે જોડાય છે અને હસતા હસતા તાલીમ પૂર્ણ કરે છે.

યુવક કલ્યાણ વિભાગ, ગુજરાત યુનિવર્સિટી દ્વારા પ્રતિ વર્ષ માઉન્ટ આબુ ખાતે પર્વતારોહણ તાલીમ શિબિરનું મે માસ દરમ્યાન આયોજન થતું હોય છે. એડવેન્ચર, બેઝીક, એડવાન્સ અને કોર્સીંગ એમ ચાર ભાગમાં તબક્કાવાર આ તાલીમમાં જોડાઈ શકાય છે. ચાલુ વર્ષે મે- ૨૦૦૯ દરમ્યાન ગુજરાત યુનિવર્સિટી સંલગ્ન કોલેજના વિદ્યાર્થીભાઈઓ અને અહેનોએ આ શિબિરમાં ઉત્સાહભરે ભાગ લીધો. તાલીમ દરમ્યાન છાત્રોને રહેવા - જમવાની સુવિધા યુનિવર્સિટી દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી હોય છે. જ્યારે વિદ્યાર્થીઓએ સ્વખર્ચે શિબિરના સ્થળે જવા-આવવાનું હોય છે.

આજે જ આપ પણ સંકલ્પ કરો, મારે પણ ડુંગરા ખુંદવા છે, સફળતા આપનાં ચરણોમાં જ છે.

□

પી.એચ.ડી.

શ્રી નટુભાઈ બી. પટેલ, આચાર્યશ્રી સી.યુ.શાહ કોમર્સ કોલેજ-અમદાવાદના માર્ગદર્શન હેઠળ ગુજરાત યુનિવર્સિટીનાં કાર્યકારી મદદનીશ કુલસચિવશ્રી મહેશભાઈ પી. ખત્રીના કોમર્સ ફેકલ્ટીનાં અર્થશાસ્ત્ર વિષયમાં 'રાષ્ટ્રીયકૃત અને સહકારી બેંકોનો અભ્યાસ (ગુજરાત રાજ્ય સ્તરે સહકારી બેંકોની કામગીરી)' એ શીર્ષક હેઠળના પી.એચ.ડી. મહાનિબંધને ગુજરાત યુનિવર્સિટીએ સ્વીકારી પી.એચ.ડી.ની પદવી એનાયત કરેલ છે.

□

કમ્પ્યુટરીકૃત પ્રશ્નબેંક

પ્રસ્તાવના :

અધ્યયન, અધ્યાપન અને મૂલ્યાંકનએ શિક્ષણના ત્રણ અંગો છે. વિદ્યાર્થી જ્યારે ઊંડાણપૂર્વક અભ્યાસ કરે છે, ત્યારે તે અગાઉની પરીક્ષામાં પૂછાયેલ પ્રશ્નો ચોક્કસ તૈયાર કરે છે. સારો શિક્ષક કોઈ એકમનું અધ્યાપન કાર્ય કરતા પહેલા તે એકમના સંદર્ભમાં પરીક્ષામાં કેવા પ્રશ્નો પૂછાય છે તે અંગે વિચાર ચોક્કસ કરે છે. વર્તમાન સમયમાં મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ તરીકે લેખિત કસોટી ખૂબ પ્રચલિત છે. લેખિત કસોટી દ્વારા વિદ્યાર્થીઓનું મૂલ્યાંકન તો થાય છે પણ તેમાં કેટલીક મર્યાદાઓ રહેલી હોય છે. પ્રશ્નપત્રમાં દરેક પ્રશ્ન ચકાસીને મૂકવામાં આવતો નથી. પ્રશ્નપત્ર બ્લ્યુપ્રિન્ટ આધારે બનાવવામાં આવતું નથી. પ્રશ્નપત્રમાં બધા જ પ્રશ્નો હોશિયાર અને નબળા વિદ્યાર્થીઓને સ્પષ્ટ રીતે અલગ તારવી શકે તેવા હોતા નથી. ઘણી વખત શિક્ષક પાસે પ્રશ્નોની સંખ્યા પૂરતા પ્રમાણમાં હોતી નથી. તથા દરેક શિક્ષક સારા પ્રશ્નો રચવા સક્ષમ હોતા નથી. વિદ્યાર્થીઓને પણ સ્વ-અધ્યયન કરવા પૂરતા પ્રમાણમાં પ્રશ્નો ઉપલબ્ધ થતા નથી. શિક્ષણના ત્રણ અંગોને સુધારવા માટે આપણી પાસે સારા પ્રશ્નો હોવા આવશ્યક છે. આ માટે જે પ્રમાણે બેંકમાં પૈસા મૂકી રાખીએ છીએ અને જરૂર પ્રમાણે તેની લેવડ-દેવડ કરીએ છીએ તે જ રીતે પ્રશ્નોનો સમૂહ તૈયાર કરવામાં આવે ને તે સમૂહમાંથી જરૂર પડે તેમ પ્રશ્નો લઈ અને વિવિધ પ્રશ્નપત્રોની રચના કરી શકાય. આમ, પ્રશ્નોના સમૂહને પ્રશ્નબેંક તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

પ્રશ્નબેંકનો અર્થ :

પ્રશ્નબેંકની વ્યાખ્યા આ પ્રમાણે આપી શકાય.

'કોઈ એક વિષયને અનુરૂપ વિવિધ પ્રકારના પ્રશ્નોનો મોટો સમૂહ કે જેમાં પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે આવશ્યક માહિતી પણ હોય તેને પ્રશ્નબેંક કે પ્રશ્નભંડોળ કહે છે.'

આ વ્યાખ્યામાં નીચેની ત્રણ બાબતો અભિપ્રેત છે.

(૧) પ્રશ્નબેંકમાં મોટા પ્રમાણમાં પ્રશ્ન હોવા જોઈએ.

(૨) વિવિધ પ્રકારના એટલે કે...

(ક) નિબંધ પ્રકારના કે વિસ્તૃત જવાબી

(ખ) લઘુ જવાબી (ગ) અનાત્મલક્ષી પ્રકારના પ્રશ્નો

(૩) પ્રત્યેક પ્રશ્ન સાથે આવશ્યક માહિતી જેવી કે...

(૧) વિષય (૨) એકમ (૩) પ્રશ્ન પ્રકાર (૪) ચકાસવાના શૈક્ષણિક હેતુ (૫) જવાબ આપવા માટેનો જરૂરી સમય (૬) સરળતા મૂલ્ય (૭) તારવણી મૂલ્ય (૮) ફાળવેલ ગુણ (૯) પ્રશ્ન રચાયણની તારીખ વગેરે હોવા જોઈએ.

પ્રશ્નબેંકને પ્રશ્નભંડોળ, પ્રશ્ન સંચયિકા, આઈટમ બેંક કે પ્રશ્ન પુસ્તકાલય પણ કહી શકાય.

પ્રશ્નબેંકની સંરચના :

પ્રશ્નબેંક તૈયાર કરવા માટે નીચે પ્રમાણેના સોપાનો અનુસરવા જોઈએ.

સોપાન : ૧ પ્રશ્નપત્રનું માળખું નક્કી કરવું

સૌ પ્રથમ પ્રશ્નપત્ર માટે પ્રશ્ન પ્રકાર, પ્રશ્ન સંખ્યા, જવાબ આપવા માટેનો સમય, ફાળવેલા ગુણ નક્કી કરી પ્રશ્નપત્રનું માળખું નક્કી કરવું.

સોપાન : ૨ અભ્યાસક્રમના પ્રત્યેક એકમનું વિષયવસ્તુ પૃથક્કરણ કરવું

અહીં અભ્યાસક્રમના પ્રત્યેક એકમને વિવિધ વિભાગમાં વહેંચી પ્રત્યેક વિભાગને મુદ્દાઓ અને પેટા મુદ્દાઓમાં વહેંચવામાં આવે છે. અને તેના અભ્યાસબાદ વિદ્યાર્થીમાં કયા અપેક્ષિત પરિવર્તન આવશે તે નક્કી કરવામાં આવે છે.

સોપાન : ૩ પ્રશ્નોની રચના

અહીં શિક્ષણના હેતુઓ જેવા કે; જ્ઞાન, સમજ, ઉપયોગ, કૌશલ્ય આધારિત અથવા શિક્ષણની વિવિધ ક્ષમતાઓને ધ્યાનમાં રાખી તથા વિવિધ પ્રશ્નપ્રકાર આધારિત પ્રશ્નોની રચના કરવામાં આવે છે.

સોપાન : ૪ પ્રશ્નોની સમીક્ષા

રચાયેલ પ્રશ્નોની કેટલાક મુદ્દાઓના સંદર્ભમાં નિષ્ણાંત અધ્યાપકો પાસે સમીક્ષા કરવામાં આવે છે. જેમ કે; પ્રશ્નની ભાષા, પ્રશ્નની રચના, પ્રશ્નની ઉચિતતા, પ્રશ્નની સ્પષ્ટતા, ઉત્તર આપવા માટેનો સમય વગેરે.

સોપાન : ૫ પ્રમાણિકરણ

આ તબક્કે રચાયેલ બધા જ પ્રશ્નોનું વિદ્યાર્થીઓ પર પૂર્વેક્ષણ કરવામાં આવે તેઓના જવાબોને આધારે આંકડાશાસ્ત્રીય ગણતરી કરીને પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે સરળતા મૂલ્ય અને તારવણી મૂલ્ય નક્કી કરવામાં આવે. બહુ વિકલ્પ વરણી પ્રકારના પ્રશ્નો માટે વિકર્ષકની અસરકારકતા શોધવામાં આવે છે.

સોપાન : ૬ પ્રશ્નોનો પ્રશ્નબેંકમાં સંગ્રહ

પ્રશ્નોનો સંગ્રહ ત્રણ પ્રકારે કરી શકાય.

(૧) કાર્ટેક્ષ (૨) ચોપાનિયું (૩) કમ્પ્યુટરી કૃત પ્રશ્નબેંક

કમ્પ્યુટરીકૃત પ્રશ્નબેંક

કમ્પ્યુટરીકૃત પ્રશ્નબેંકની રચના કરવા માટે યથાર્થ નીવડેલ

પ્રશ્નોના સમૂહને કમ્પ્યુટરમાં દાખલ કરવામાં આવે છે. કમ્પ્યુટર પ્રોગ્રામ બનાવવા તેનો ડેટા બેઈઝ તૈયાર કરવામાં આવે છે. આ ડેટા બેઈઝ MS-Accessમાં બનાવવામાં આવે છે. આ ડેટા બેઈઝના આધારે કમ્પ્યુટર પ્રોગ્રામ બનાવી શકાય છે. પ્રોગ્રામ Foxpro VB, VB Net જેવા સોફ્ટવેરમાં બનાવી શકાય છે.

પ્રશ્નબેંકની ઉપયોગિતા

- પ્રશ્નબેંક શાળાના શિક્ષકને, વિદ્યાર્થીઓને, પ્રાશ્નિકોને, પુસ્તક રચયિતાઓને ખૂબ ઉપયોગી છે.
- અધ્યયન અને અધ્યાપન પ્રક્રિયામાં અસરકારક માર્ગદર્શન તેમજ અભ્યાસક્રમના મૂલ્યાંકન માટે પ્રશ્નબેંકએ મૂલ્યવાન સાધન પૂરું પાડે છે.
- પ્રશ્નબેંક એ શૈક્ષણિક રીતે નબળા વિદ્યાર્થીઓની મુશ્કેલીઓને ઓળખી કાઢવા અને ઉપચારાત્મક કાર્યક્રમનું આયોજન માટે ઉપયોગી છે.
- પ્રશ્નબેંકએ ઔપચારિક શિક્ષણ પદ્ધતિઓ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરવાની તક પૂરી પાડે છે.
- અભ્યાસક્રમ સલાહકારોને શિક્ષણ સુધારણા માટે ઉપયોગી બને છે.
- સ્વાધ્યાયપોથી રચયિતાઓને સ્વાધ્યાયમાં કેવા પ્રશ્નો પસંદ કરવા તેનું માર્ગદર્શન મળે છે.

*** કમ્પ્યુટરીકૃત પ્રશ્નબેંકની ઉપયોગિતા**

- વિદ્યાર્થી જાતે ગુણ એકમની પસંદગી કરી Online Exam આપી શકે છે.
- વિદ્યાર્થી પરીક્ષા આપી અને તરત પરિણામ મેળવી શકે છે.
- તેણે આપેલ ઉત્તરોને સાચા ઉત્તરો સાથે સરખાવી સ્વ-મૂલ્યાંકન કરી શકે છે.
- એક જ એકમના બ્લ્યુપ્રિન્ટ આધારિત વિવિધ પ્રશ્નોપત્રો મેળવી પરીક્ષા આપી શકે છે.
- શિક્ષક એકમ કસોટી, સત્રાંત કસોટી અને વાર્ષિક કસોટી માટે બ્લ્યુપ્રિન્ટ આધારિત વિવિધ પ્રશ્નોપત્રો તૈયાર કરી શકે છે.
- શિક્ષક રચેલ પ્રશ્નપત્રોના ઉત્તરપત્રો તથા બ્લ્યુપ્રિન્ટ મેળવી શકે છે.
- વિદ્યાર્થીએ આપેલ પરીક્ષાનું પરિણામ શિક્ષક જાણી શકે છે.
- વિદ્યાર્થીને સઘન મહાવરો કરી શકાય તે હેતુથી વિવિધ સ્વાધ્યાયપત્રો તૈયાર કરી શકે છે.

ઉપસંહાર :

કમ્પ્યુટરીકૃત પ્રશ્નબેંક દ્વારા શિક્ષકના નૂતન પ્રવાહો પૈકી કમ્પ્યુટરના ઉપયોગની સંકલ્પના સાર્થક થાય છે. શિક્ષણ ક્ષેત્રે નવી ક્રાંતિનો ઉદ્ભવ-કમ્પ્યુટરીકૃત પ્રશ્નબેંક દ્વારા લાવી શકાય છે.

ડૉ. સેજલ પી. ત્રિવેદી

વ્યાખ્યાતા, એચ.બી.કાપડિયા કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન, અમદાવાદ

Gujarat University

UGC-ACADEMIC STAFF COLLEGE

(U.G.C. Sponsored Programme)

Schedule for the Year 2009-2010

1. Orientation Programmes

- * 61st Orientation Programmes 01-06-09 to 28-06-09
- * 62nd Orientation Programmes 01-06-09 to 28-06-09
- * 63rd Orientation Programmes 26-10-09 to 22-11-09
- * 64th Orientation Programmes 01-03-10 to 28-03-10

2. Refresher Courses

- * Refresher Courses in Gujarati 08-06-09 to 28-06-09
- * Refresher Courses in ICT Application (MD/All Subjects) 08-06-09 to 28-06-09
- * Refresher Courses in Chemistry 31-08-09 to 20-09-09
- * Refresher Courses in Research Methodology (All languages) -31-08-09 to 28-06-09
- * Refresher Courses in Library Science 26-10-09 to 15-11-09
- * Refresher Courses in Life Science 26-10-09 to 15-11-09
- * Refresher Courses in Economics 30-11-09 to 20-12-09
- * Refresher Courses in Statistics 30-11-09 to 20-12-09
- * Refresher Courses in Commerce 30-11-09 to 20-12-09
- * Refresher Courses in Environmental Studies (MD/All subjects) 30-11-09 to 20-12-09
- * Refresher Courses in Education 01-03-09 to 21-03-10
- * Refresher Courses in comparative Literature (Lany.) 01-03-09 to 21-03-10
- * Refresher Courses in Research Methodology (Social Sciences) 01-03-09 to 21-03-10

3. Short Term Courses

- * Orientation Courses for registered Ph.D. students in the faculty of Arts 07-08-09 to 09-08-09
- * Inducation Courses for newly appointed principals 09-10-09 to 11-10-09
- * Inducation Courses for Administrative Officers of University 14-11-09 to 15-11-09
- * A Course on Research Paper Writing 22-01-10 to 24-01-10

* Application form is available on our website. Download or photocopy of Application form is accepted.

* Application for OP/RC must reach the office at least 45 days prior to the commencement of the programme, with **A/c Payees Demand** Draft of Rs. 500 on 'Director, Academic Staff College' payable at **Ahmedabad as Registration Fee which is totally `Non-Refundable`.**

In case of short term programmes, simple application on paper with current CV and colour photograph is to be sent with DD of Rs. 500 atleast 30 days prior to the commencement of the programme.

* Selection will strictly be made in accordance with the guidelines of the UGC.

* Minimum 20 participants are required to organise any OP/RC/Short term programme

